

یکی از راه‌های تقویت املا ساختن واژه‌های مناسب با نشانه‌هایی مانند ص، ض، ذ، غ، ق و ... است.

مثال: (واژه با نشانه «ص»، حاصل، صیف، صرف شد.

الف: با توجه به متن درس حکایت «عمر گران‌مایه»، در جدول زیر، برای هر یک از نشانه‌ها، واژه مناسب بنویس.

ت	ذ	ق	ز	ص
تفته شتا	مذلت	مشقت	زور بازو	آهن برهی رهایی

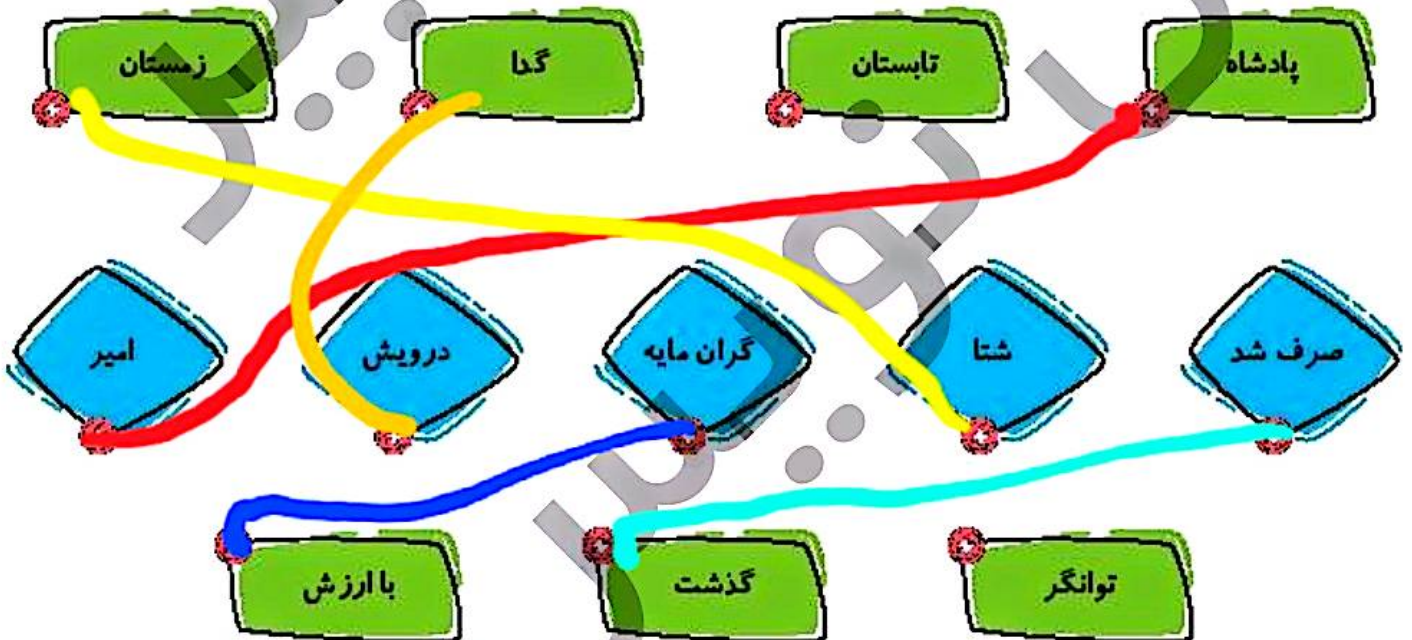
ب: غلط‌های املایی به‌کار رفته در عبارت زیر را درست کن.

باری، توان‌گر گفت درویش را که: چرا خدمت نکنی تا از مشقت کار کردن به رهی؟

مشقت برهی (توانگر را میتوان به دو شیوه جدا و سرهم نوشت)

تمرین

۱ مترادف‌ها را به هم وصل کن. (دو مورد اضافی است.)

۲ درستی و نادرستی جملات زیر را مشخص کرده و در صورت نادرستی، درست آن‌ها را بنویس.

الف: عبارت «چرا خدمت نکنی تا از مشقت کار کردن بزهی، توصیه به راحت‌طلبی می‌کند.»

توصیه به کار کردن، با زور بازو خود نان خوردن و وابسته به دیگری نبودن

ب: در مصراع «ای شکم خیره به نانی بساز، بساز؛ یعنی «خلق کن»،

قناعت داشته باش و قانع باش

۲ جاهای خالی را پر کن.

به دست آهن **تفته** کردن خیر
به از دست بر سینه، پیش **امیر**
عمر گران مایه در این **صرف** شد
تا چه خورم صیفا و چه پوشم **شتا**
ای شکم خیره به نانی **بساز**
تا نلنی پشت به **قدمت** دوتا

۴ فعل‌های گذشته و حال را در هر عبارت مشخص کن.

الف: از دانش چه خواندی و با خود چه داری؟ خواندی = گذشته، ماضی داری = حال * مضارع

ب: خودش را به کاروانسرا می‌رساند. می‌رساند = حال، مضارع

پ: شاید دیگر به خانه برنگردیم. برنگردیم = حال، مضارع

۵ عبارت زیر را به نثر روان بازگردان.

نان خود خوردن و نشستن به که کمر زرین بستن و به خدمت ایستادن.

از دست رنج خودت استفاده کنی بهتر است. از اینکه با لباس‌های گران قیمت آماده خدمت به کسی باشی

۶ هم خانواده‌ی واژه‌های زیر را از متن حکایت «عمر گران‌مایه، پیدا کرده و بنویس»

صرف صرف
سلطان تسلط

زرین زرگر
مذلت ذلیل

۷ شعر زیر خواننده را به چه کاری توصیه می‌کند؟

«ای شکم خیره به نانی بساز تا نلنی پشت به خدمت دوتا»

قناعت داشتن و به آن چه خودمان داریم راضی باشیم

۸ عبارت زیر چند جمله است؟

«نان خود خوردن و نشستن به که کمر زرین بستن و خدمت ایستادن»

۱ جمله زیرا خوردن، بستن، نشستن و ایستادن مصدر هستند و فعل جمله به است

۹ کدام یک از واژه‌های مشخص شده در عبارت زیر نهاد نیست؟

«دو برادر، یکی خدمت سلطان کردی و دیگری به زور بازو نان خوردی»

X

۱۰ فعل‌های به‌کار رفته در عبارت زیر را به زمان حال بازگردان.

پدر برای بدرقه‌ی مهمان رفت. محمد همان‌جا نشست و مشغول خواندن شد،
می‌رود می‌نشیند می‌شود

۱۱ با توجه به سؤالات داده شده پاسخ مناسب را انتخاب کن.

الف: در کدام گزینه هر دو واژه غیر ساده نیستند؟

(۱) توانگر - خردمند (۲) گرنامه - تفته

ب: کدامیک از افعال زیر مضارع نیست؟

(۱) بماند (۲) می‌پوسد (۳) می‌نویسند (۴) می‌دید

(۴) رهایی - زرتن

(۳) درویش - خوردن

(۴) می‌دید

(۳) می‌نویسند

(۲) می‌پوسد

خوانش و پردازش

حکایت زیر را خوانده و به سوالات مربوط به آن پاسخ بده. ۱۲

یکی را از وزرا پسری کودن بود؛ پیش یکی از دانشمندان فرستاد که این را تربیتی می‌کن، مگر که عاقل شود. روزگاری تعلیم کردش و موثر نبود؛ پیش پدر گس فرستاد که این عاقل نمی‌باشد و مرا دیوانه کرد.

«گلستان سعدی باب هفتم با اندکی تغییر»

الف: چرا وزیر پسرش را نزد دانشمند فرستاد؟

برای تربیت پسرش تا عاقل شود.

ب: آیا دانشمند در تعلیم پسر موفق بود؟

خیر.

پ: آیا تربیت می‌تواند اصل شخصیت کسی را تغییر دهد؟

ت: آیا کار دانشمند را تأیید می‌کنی؟ چرا؟

خودارزیابی

نیاز به تلاش	قابل قبول	خوب	خیلی خوب
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐

☐	متن درس و حکایت عمر گرانمایه را می‌توانم صحیح و روان بخوانم.
☐	با نمونه‌های دیگر از داستان‌های بومی و فرهنگ آن‌ها آشنا شدم.
☐	فعل مضارع را می‌توانم تشخیص دهم.
☐	تمامی کلمات درس را می‌توانم درست بنویسم.
☐	می‌توانم عبارات و ابیات درس را به فارسی ساده و روان بازگردانی کنم.
☐	به تمامی سوالات درس می‌توانم پاسخ دهم.

